

КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

доц. А. В. Стасишин

(підпис)

“ ”

2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Міжнародні фінанси
(назва навчальної дисципліни)

галузь знань: 07 Управління та адміністрування
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(код та найменування спеціальності)

освітня програма: Фінанси, митна та податкова справа
(найменування спеціалізації)

освітній ступінь: бакалавр
(бакалавр, магістр)

форма навчання: денна

ЛЬВІВ 2020

Програма навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси» галузі знань : 07
Управління та адміністрування спеціальності : 072 Фінанси, банківська справа
та страхування освітньої програми: Фінанси, митна та податкова справа
освітнього ступеня: бакалавр - 11 с.

Розробники:

Голинський Ю.О., к.е.н., доцент кафедри фінансового менеджменту

Дубик В.Я., к.е.н., доцент кафедри фінансового менеджменту

Програма розглянута на засіданні кафедри фінансового менеджменту Протокол
від 09 січня 2020 р. № 6

Завідувач кафедри

фінансового менеджменту _____ проф. Ситник Н.С.

«09» січня 2020 року

Затверджено

Вченою радою факультету

Протокол № 7 від "23" січня 2020 року

ЗМІНИ

до програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри (перезатвердження програми навчальної дисципліни)	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

© Голинський Ю. О., Дубик В.Я., 2020 рік

© ЛНУ імені Івана Франка, 2020 рік

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є сукупність закономірностей, умов, принципів, процесів, що здійснюються у світовому фінансовому середовищі.

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є дослідження та вивчення теоретичних та практичних засад формування, зміни та перерозподілу грошових фондів у межах глобального фінансового простору, а також набуття навичок оцінювання різноманітних фінансових інструментів, що функціонують на міжнародному рівні.

Основні завдання

- дослідження грошових потоків і пов'язаних з ним відносин у галузі міжнародних фінансів;
- вивчення усіх класифікацій та видів, яких набуває міжнародне переливання капіталів;
- дослідження динаміки змін векторів фінансових потоків міжнародних суб'єктів господарювання;
- оцінка стану платіжного балансу;
- засвоєння особливостей міжнародного оподаткування;
- засвоєння основ функціонування міжнародного валютного ринку, міжнародного кредитного ринку, міжнародного ринку цінних паперів;
- опанування теоретичними засадами міжнародного фінансового менеджменту;
- вивчення умов, форм, методів та основних інструментів міжнародних розрахунків;
- вивчення проблем і перспектив інтеграції України в світовий фінансовий простір.

1.1. Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

<i>Попередні дисципліни</i>	<i>Наступні дисципліни</i>
Фінанси	Митна справа
Гроші і кредит	Митний менеджмент
Фінанси підприємств	Податковий менеджмент
Міжнародна економіка	Управління зовнішньоекономічною діяльністю
Фінанси ЗЕД	Митний контроль і митне оформлення

1.2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

<i>Компетентності</i>	<i>Результати навчання</i>
Здатність досліджувати тенденції розвитку світової фінансової та світової валютної систем за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу.	Знати та розуміти законодавчі, нормативні та інструктивні документи з питань планування та регулювання фінансової системи
Розуміння особливостей функціонування сучасного світового фінансового ринку і його структури	Знати і розуміти теоретичні основи побудови світової фінансової і валютної систем
Здатність застосовувати організаційні засади міжнародних розрахунків	Вміти дати оцінку позиціям платіжного балансу держави
Уміння застосовувати форми міжнародних розрахунків та механізми валютного ринку	Вміти оцінювати валютну та кредитну політики, що проводяться в Україні
Навички застосування сучасного міжнародного фінансового менеджменту	Вміти аналізувати показники зовнішнього боргу
Уміння аналізувати шляхи регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин	Розуміти аспекти співробітництва України з міжнародними фінансовими установами
Спроможність виконувати контрольні функції у бюджетній сфері	Володіти методами оцінки стану, проблем та перспектив розвитку світової фінансової системи

РОЗДІЛ 2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми
1.	Світова фінансова система.
2.	Світова валютна система.
3.	Міжнародний валютний ринок.
4.	Міжнародний кредитний ринок.
5.	Міжнародний ринок цінних паперів.
6.	Міжнародний ринок дорогоцінних металів
7.	Міжнародні розрахунки та платіжний баланс.
8.	Особливості міжнародного оподаткування
9.	Офшорні центри в системі міжнародного оподаткування
10.	Відмивання «брудних» грошей
11.	Міжнародний фінансовий менеджмент
12.	Проблеми і перспективи інтеграції України в систему світових фінансів

РОЗДІЛ 3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Світова фінансова система

Суть та функції міжнародних фінансів. Світовий фінансовий ринок та його структура. Суб'єкти світової фінансової системи та їх характеристика. Міжнародні фінансові центри.

Тема 2. Світова валютна система

Поняття валютної системи, її види та елементи. Сутність валютного курсу та чинники, що на нього впливають. Розрахункові види валютних курсів. Крос-курс та тристоронній арбітраж. Види валютних курсів залежно від ступеня гнучкості.

Тема 3. Міжнародний валютний ринок

Валютні ринки, їх особливості та структура. Угоди на міжнародному валютному ринку. Урядове втручання в діяльність валютних ринків.

Тема 4. Міжнародний кредитний ринок

Міжнародний кредит як економічна категорія, його принципи та функції. Валютно-фінансові і платіжні умови міжнародного кредиту. Класифікація міжнародного кредиту. Форми кредитування експорту. Ринок єврокредитів.

Тема 5. Міжнародний ринок цінних паперів

Міжнародний рух капіталу та його форми. Міжнародні портфельні інвестиції. Ринки акцій та їх капіталізація. Основні ринки облігацій. Фондова біржа, форми її організації та системи встановлення рівня цін.

Тема 6. Міжнародний ринок дорогоцінних металів

Міжнародна торгівля золотом. Ринки золота, особливості організаційної структури, види. Золоті аукціони: цілі, методи, результати їх проведення. «Золотий фіксинг». Чинники, що впливають на ціну золота. Державне регулювання ціни золота. Золотий пул (1961-1968 рр.). Подвійний ринок золота (1968-1973 рр.), причини і наслідку його ліквідації. Нерівномірність розподілу офіційних золотих резервів і періодичний перерозподіл їх між розвинутими країнами. Кон'юнктура світового ринку золота на сучасному етапі.

Тема 7. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс

Типи, види та форми міжнародних розрахунків. Сутність, виникнення та розвиток балансів міжнародних розрахунків. Види балансів міжнародних розрахунків. Фактори, що впливають на стан платіжного балансу. Державне регулювання платіжного балансу.

Тема 8. Особливості міжнародного оподаткування

Гармонізація податкових систем у світовій економіці. Оподаткування міжнародної діяльності транснаціональних корпорацій. Вплив оподаткування на вибір організаційного підрозділу транснаціонального банку за кордоном. Договори про уникнення подвійного оподаткування як інструмент мінімізації податків.

Тема 9. Офшорні центри в системі міжнародного оподаткування

Втеча від податків та ухилення від них. Методи, які обмежують фінансові операції через офшорні центри.

Заходи прийняті в міжнародному масштабі. Внутрішньодержавне антиофшорне регулювання.

Тема 10. Відмивання «брудних» грошей

Поняття «брудні гроші». Відмивання «брудних» грошей як процес. Поняття «відмивання «брудних» грошей».

Організація процедури відмивання «брудних» грошей : стадії та способи. Розпізнавання операцій, пов'язаних з відмиванням «брудних» грошей. Збирання і накопичення інформації. Оброблення даних. Моніторинг. Завершення розпізнавання.

Основні напрями протидії відмиванню «брудних» грошей. Міжнародне співробітництво в боротьбі з відмиванням «брудних» грошей: становлення нормативно-правових основ. Практичні заходи, які здійснюються у міжнародному масштабі. Функції і діяльність ФАТ. Проблеми боротьби з організованою злочинністю і відмиванням «брудних» грошей в офшорних центрах.

Тема 11. Міжнародний фінансовий менеджмент

Поняття про міжнародний фінансовий менеджмент та його основні функції. Ризики в діяльності міжнародних фірм та заходи їх регулювання. Міжнародна диверсифікація портфелів.

Тема 12. Проблеми і перспективи інтеграції України в систему світових фінансів

Платіжний баланс і зовнішній борг України. Динаміка валютного курсу гривні. Реальний ефективний обмінний курс. Міжнародні резерви України. Співробітництво НБУ з міжнародними фінансовими організаціями.

РОЗДІЛ 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Д'якова І. І. Міжнародні фінанси / І. І. Д'якова, Ф.О. Журава, М. І. Макаренко. – К. : КНЕУ, 2013. – 548 с.
2. Коваленко М. А. Міжнародні фінанси. Практикум [Текст] : навч. посіб. / М. А. Коваленко, Д. В. Малащук ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2012. - 135 с
3. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси: кредитно-модульний курс. Навчальний посібник. / Ю.Г. Козак. – К.: ЦУЛ, 2011. – 288 с.
4. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси / Ю.Г. Козак. – К.: ЦУЛ, 2013. – 388 с.
5. Кузьмін О. Є Міжнародні фінанси: 1001 тест [Текст] : зб. тест. завдань / О. Є. Кузьмін, Г. С. Домарадзька, Т. М. Гладун ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2011. - 269 с.
6. Макогон Ю. В. Міжнародні фінанси [Текст] : навч. посіб. / Ю. В. Макогон, Н. О. Бударіна ; Донец. нац. ун-т, Екон. ф-т, Каф. "Міжнар. економіка". - Донецьк : ДонНУ, 2013. - 411 с.
7. Міжнародні фінанси [Текст] : навч. посіб. / [С. В. Князь та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. Є. Кузьміна ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2013. - 363 с.
8. Наумов А. Ф. Міжнародні фінанси [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. Ф. Наумов, Л. М. Наумова. - Миколаїв : Швець В. Д., 2013. - 275 с.

9. Рак Т. М. Міжнародні фінанси [Текст] : навч.-метод. посіб. / Т. М. Рак, Г. В. Снопенко, В. І. Дубницький ; Донец. екон.-гуманіт. ін-т, Каф. міжнар. економіки. - Донецьк : Юго-Восток, 2012. - 327 с.

10. Рогач О. І. Світові фінанси: сучасні тенденції та перспективи розвитку : монографія / О. І. Рогач, О. В. Сніжко, З. О. Луцишин, І. І. Пузанов, В. І. Мазуренко; ред.: О. І. Рогач; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ, 2013. - 351 с. - укр.

11. Рогач О. І. Транснаціональні корпорації та експорт нових індустріальних країн Азії : монографія / О. І., В. В. Косьміна; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Центр учб. літ., 2016. - 255 с. - Бібліогр.: с. 220-234 - укр.

12. Румянцев А. П. Міжнародні фінансові відносини: Навч. посібник. / Румянцев А.П., Голюк В.Я., Тонких О.Г. – К.: ЦУЛ, 2009. – 204 с.

13. Соскін О. І. Міжнародні фінанси [Текст] : навч.-метод. посіб. / О. І. Соскін ; Нац. акад. упр. - К. : Нац. акад. упр., 2011. - 299 с.

14. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні) [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. О. Онищенко [та ін.] ; [за ред. В. О. Онищенко] ; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кондратюка. – К. : ЦУЛ, 2016. – 599 с.

15. Хватов Ю. Ю. Міжнародні фінанси [Текст] : зб. завдань для самост. роботи та контролю знань / Ю. Ю. Хватов ; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. - Д. : [б. в.], 2012. - 90 с.

16. Шило В. П. Міжнародні фінанси: за модульною системою. Теоретично-практичний посібник (рек. МОН України).- 2-е вид. / Шило В. П., Доровська С. С. Іванова Н.С., Ільїна С.Б.– К.: Кондор, 2010. – 346 с.

17. Якушик І. Д. Міжнародні фінанси [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / І. Д. Якушик, В. І. Савчук, Н. В. Савчук ; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ : Леся, 2014. - 547 с.

Додаткова

1. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16 квітня 1991 року № 959-ХІІ. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

2. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18.09.1991 № 1560-ХІІ. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

3. Закон України “Про цінні папери та фондовий ринок” від 23 лютого 2006 року № 3480-IV. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

4. Декрет Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання та валютного контролю” від 19.02.1993 р. № 15-93. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

5. Бажанов С. Международные финансы / С. Бажанов, О. В. Буторина, Л. Н. Федякина. – Изд. "Международные отношения", 2012. – 592 с.

6. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції. / О. І. Береславська. – К.: КНЕУ, 2008. – 212 с.
7. Береславська О.І. Валютний курс і зовнішня торгівля: теоретичні й емпіричні аспекти взаємозв'язку. / О.І. Береславська. // Фінанси України. – 2009. – № 3. – С. 66.
8. Боринець С. Я. Міжнародні фінанси. / С. Я. Боринець. – К.: Знання-Прес, 2008. – 448 с.
9. Васильева И.П. Современный оборот глобального валютного рынка: распределение по инструментам. / Васильева И.П. // Финансы и кредит. – 2011. – № 22. – С. 46-53.
10. Власюк О. С., Базилюк Я. Б., Давиденко С. В., Венцковський Д. Ю. [Стан та проблеми співробітництва України з міжнародними фінансовими організаціями](#). / О.С. Власюк, Я.Б. Базилюк, С.В. Давиденко, Д.Ю. Венцковський // Фінанси України. – 2013. – № 11.- С. 7.
11. Вожжов А.П. Про причини створення регіональних резервних валют і зміни у світовій валютній системі. / А.П. Вожжов. // Фінанси України. – 2009. – № 3. – С. 56.
12. Гаврилюк О. В. [Тенденції антикризової модернізації інституціональної структури міжнародних фінансів](#) / О.В. Гаврилюк. // Фінанси України. – 2016. – № 2. – С. 7.
13. Ермолаева М.Г. Дисбалансы в мировых торговых и капитальных потоках и их регулирование. / М.Г. Ермолаева // Финансы и кредит. – 2011. – № 22. – С. 10-13.
14. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. / За ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, І. Ю. Сіваченка – К.: ЦНЛ, 2010. – 256 с.
15. Ипполитов В. А. Мировой фондовый рынок: история развития и современное состояние. / В. А. Ипполитов. // Российский внешнеэкономический вестник. – 2009. – № 3. – С. 36.
16. Кабанов В.Г. Діяльність міжнародних фінансових організацій на вітчизняному ринку фінансового капіталу. / В.Г. Кабанов. // Фінанси України. – 2009. – № 9. – С. 98.
17. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник. Видання 3-тє, перероб. та доп. / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, В.В. Ковалевський. – К.: ЦУЛ, 2007. – 640 с.
18. Козюк В. В. [Макрофіскальні фактори глобальної нестабільності](#) / В.В. Козюк. // Фінанси України. – 2014. – № 3. - С. 8.
19. Колосова В. П. [Інституціональні чинники та наслідки реформування міжнародних фінансових організацій](#). / В. П. Колосова. // Фінанси України. – 2015. – № 10. - С. 32.
20. Колосова В. П., Іванова І. М. [Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями: сучасний стан та перспективи розширення](#) / В.П.

Колосова, І.М. Іванова. // Фінанси України. – 2014. – № 11. - С. 33.

21. Колосова В.П. Реформа розміру квот країн-членів Міжнародного валютного фонду. / В.П. Колосова. // Фінанси України. – 2010. – № 4. – С. 53-65.

22. Кривошей В.В. Міжнародні фінанси. Навчальний посібник (рек. МОН України). /

Кривошей В.В., Близнюк О.П., Оспіщев О.І. – К.: Знання, 2006. – 335 с.

23. Лазаренко Р. П. [Антикризова політика Німецького федерального банку](#) / Р. П. Лазаренко. // Фінанси України. – 2014. – № 12. - С. 96.

24. Луцишин З. Трансформація світової фінансової системи в умовах глобалізації. / З. Луцишин. – К.: Видавничий центр «ДруК», 2008. – 188 с.

25. Лютий І. О. Проблеми розвитку сучасного міжнародного ринку та інтеграційний курс України. / Лютий І. О., Міщенко В. І. // Фінанси України. – 2006. – № 5. – С. 28.

26. Макогон Ю.В. Регіональні економічні зв'язки і вільні економічні зони. / Макогон Ю.В., Ляшенко В.І. Кравченко В.О. – Донецьк: ДонНУ, 2008. – 198 с.

27. Мировые финансы: современные тенденции и перспективы развития. Рогач А.И., Пузанов И.И., Снежко О. В., Кузнецова Н.В., Пидчоса А.В., Корнеева Ю.В., К.: Издательско-полиграфический центр «Киевский университет», 2013, - 351 с.

28. Міжнародне оподаткування: Навч. Посібник, / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Слепця В.М - К.: ЦНЛ. 2008. – 268 с.

29. Міжнародні організації: Навч. посібник. / За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В. – Київ: ЦУЛ, 2010. – 234 с.

30. Міжнародні стратегії економічного розвитку: Навч. посібник. / За ред. Козака Ю.Г., Єханурова Ю.І., Ковалевського В.В. – К.: ЦНЛ, 2010. – 212 с.

31. Міжнародні фінанси в питаннях та відповідях: Навч. посібник: 2-е вид., переб. і доп. / За ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, К. І. Ржепішевського. — К.: ЦНЛ, 2008.

32. Міжнародні фінанси: Навч. посібник. / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Ковалевського В.В. – Київ: ЦУЛ, 2007. – 640 с.

33. Міжнародні фінанси: навчальний посібник. / О. М. Мозговий, Т. Є. Оболенська, Т. В. Мусієць; За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Мозгового. – К.: КНЕУ, 2005. – 546 с.

34. Міжнародні фінансові організації: Навч. посібник. / За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В. – Київ: ЦУЛ, 2010. – 218 с.

35. [Нестеренко А.](#) Міжнародні фінанси та фінансова система держави: співвідношення та взаємозв'язок / А. Нестеренко // Юридичний вісник. – 2013. – № 3. – С. 175.

36. Нідзельська І.А. Вплив валютного регулювання на розвиток вітчизняної економіки. / І.А. Нідзельська. // Фінанси України. – 2010. – № 2. –

С. 83-88.

37. Основи міжнародної торгівлі: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н. С. – К.: ЦУЛ, 2009. – 248 с.

38. Поливанова Е.П. Міжнародні фінанси (контрольні питання, тести, практичні завдання). Навч. посіб. / Поливанова Е.П., Лисенков Ю.М. – К.: Дакор, 2008. – 88 с.

39. Рогач О. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій: Підручник. – К.: Либідь, 2009. – 256 с.

40. Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності: Навч. посібник / За ред. С. О. Якубовського, Ю. Г. Козака, — К.: ЦНЛ, 2011. – 420 с.

41. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку: У 2 т.- ТІ / Д.Г. Лук'яненко, Л.Л. Антонюк та ін; За заг. Ред. Д. Г. Лук'яненко, А.М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2009. – 354 с.

РОЗДІЛ 5. ІНТЕРНЕТ САЙТИ

1. Верховна Рада України - www.rada.kiev.ua
2. Кабінет Міністрів України- www.kmu.gov.ua
3. Міністерство фінансів України - www.minfin.gov.ua
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України - www.me.gov.ua
5. Національний банк України – www.bank.gov.ua
6. Державна служба статистики України - www.ukrstat.gov.ua
7. Міжнародний валютний фонд www.imf.org
8. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР) - <http://www.worldbank.org/>
9. Міжнародна асоціація розвитку (МАР) - <http://www.worldbank.org/ida/>
10. Міжнародна фінансова корпорація (МФК) - <http://www.ifc.org/>
11. Багатостороннє агентство по гарантуванню інвестицій (БАГІ) - <http://www.miga.org/>
12. Міжнародний центр по врегулюванню інвестиційних спорів (МЦВІС) - <http://icsid.worldbank.org/ICSID/Index.jsp>